

**СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЛАСТИЧНА АНАТОМІЯ. БАЗОВИЙ КУРС»**

ОР «Бакалавр»,
весняний семестр, 2023-2024 н.р.

Розробник: **Разінков Олег Вадимович**

Телефон: 0966219873

Email: rvoleh@gmail.com

Кафедра академічного рисунку Email: drawing @ Inam, edu, ua

Аудиторія, де відбуватимуться заняття: клас пластичної анатомії

ОБСЯГ ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість кредитів ECTS	3 (90 год.)
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	6
Практичні заняття	24
Самостійна робота студентів	60

КОНСУЛЬТАЦІЇ

Пластична анатомія – це невід’ємна частина рисунку, вивчення якого ґрунтується на принципах свідомої побудови і особливостей форми моделі, на знаннях законів конструкції, пропорцій, а також пластики живої моделі.

Консультації щодо виконання лекційно-практичних та самостійних завдань проходять в аудиторіях кафедри. Теоретичні завдання можна консультувати і в онлайн, де обговорюється тематика завдань, їхні позитивні та негативні сторони, інші питання, пов’язані з освітнім процесом тощо. За попередньою домовленістю в позанавчальний час проходять індивідуальні консультації з викладачем в класі пластичної анатомії. або аудиторіях кафедри.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Роль і значення пластичної анатомії для художника образотворчого та декоративного мистецтва і дизайнера величезні. Досконало володіючи конструкційною побудовою кісткової основи тіла людини, його пропорційністю і пластикою м’язів, можна підійти до вирішення таких питань, як узагальнення, відбір головного, лаконізм, стилізація, декоративність.

У пропонованій вибірковій дисципліні «Пластична анатомія. Базовий курс» подано низку тем для ознайомлення студентів з характерними особливостями конструктивно-анатомічної побудови людини, законами передання пластики тощо. Важливим є допомогти студентам набутти практичних навичок зображення людського тіла, використовуючи виразні засоби різних видів мистецтва у поєднанні зі знаннями з пластичної анатомії, які закріплюються в процесі конспектування та замальовок, а також контрольного опитування тематичних завдань.

Засвоївши знання з пластичної анатомії, необхідно поєднати з практичною роботою – анатомічним рисунком, бо лише теоретичних знань недостатньо для застосування їх у творчій та професійній діяльності.

МЕТА І ЦІЛІ КУРСУ

Мета курсу є засвоєння теоретичних знань з анатомії людини, ознайомлення студентів з анатомічною термінологією, розвиток у студентів об'ємно-просторове бачення, розуміння конструктивно-анатомічної побудови, законів об'ємної побудови і площинного зображення людського тіла.

Цілі курсу – навчити студента зображати не лише конструктивну побудову скелета людини, але й зуміти передати її поведінку як у русі, так і стані спокою, тобто студент повинен зрозуміти внутрішню побудову, що утворює зовнішні форми тіла, - скелет, суглоби, м'язи, основні рухи і пропорції, рівновагу і центр маси, а також методику зображення фігури на анатомічних зразках, тобто побудову фігури на основі скелета і узагальнених м'язових масивів та опрацювання деталей (на прикладі анатомічних моделей).

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення вибіркової дисципліни «Пластична анатомія. Базовий курс» студент повинен:

1. Засвоїти знання з основ пластичної анатомії та поєднати їх з анатомічним рисунком.
2. Зображувати на форматі паперу конструктивно-пропорційну побудову форми, кріплення м'язів, визначати пластичні особливості живої моделі.
3. Зображувати конструктивну побудову кісток, суглобів, м'язів скелета.
4. Виявляти скелет і м'язову частину торсу на живій моделі як в русі, так і стані спокою.
5. Визначати характер руху живої натури через кісткову основу – скелет.
6. Визначати м'язи, які у сукупності створюють пластику тіла й визначають характер об'єму.
7. Об'єктивно зображувати дійсність за допомогою таких засобів, як лінії та площини (лінійно-конструктивний спосіб зображення відповідає практичному засвоєнню матеріалу з пластичної анатомії).
8. Дотримуватися послідовності виконання завдань з анатомічного рисунку.
9. Знайти взаємозв'язок між основними об'ємно-пластичними формами, об'єднавши їх загалом у м'язову систему людини.
10. Аналізувати твори митців, розкриваючи особливості їх пластичної мови у зображенні частин людського тіла.

ФОРМАТ КУРСУ

Курс «Пластична анатомія. Базовий курс» проходить у вигляді лекційно-практичних занять, консультацій, самостійної та індивідуальної роботи. Протягом даного семестру відповідно до силабусу студенти вивчають переважно кісткову систему та з'єднання між ними. Для кращого вивчення матеріалу основну увагу зосереджено на опануванні практичного курсу (анатомічний рисунок), який не може проходити дистанційно в онлайн (через відсутність гіпсових моделей). Аудиторні лекційно-практичні заняття проходять в класі анатомії відповідно до розкладу занять. Самостійна робота - за межами академії. Завдання сформовані таким чином, щоб студент міг виконувати їх поза аудиторією, наприклад, короткотривалі зарисовки, начерки знайомих, рідних, тварин тощо.

ЛІТЕРАТУРА ТА МАТЕРІАЛИ КУРСУ

ЛІТЕРАТУРА

- * Ган Н. Курс пластичної анатомії людини.- К.: Мистецтво, 1964. – 70 с.
- * Гарбуз Р.С. Лінійна перспектива у навчальному рисунку. – Львів: Видання ТзОВ «Західно-Український консалтинг центр», 2009. – 110.
- * Йоганнес Іттен. Наука дизайну та форми: Вступний курс, який я викладав у Баухаузі та інших школах. – К.: ArtHuss, 2021. – 136 с.
- * Мірчук З. П., Мірчук М. В. Анатомія людини. Навчальний посібник. – Дрогобич: Вимір, 2007.
- * Ратничин В.Е. Перспектива. – К., 1972.
- * Рибін С.В., Бобін В.В., Калашнікова С.М., Куліш А.С. Пластична анатомія /Під загальною редакцією ректора ХЛАДМ, академіка В.Я.Даниленка. – Харків, 2009. – 208 с.
- * Bammes G. Der nackte Mensch/ Dresden: VEB Verlag der Kunst, 1982.
- * Bammes G. Das zeinerische Akstudium. – Leipzig: VEB Verlag E.A. SEEMANN, 1973. – 336 с.
- * SARAH SIMBLET. ANATOMY FOR THE ARTIS. - LONDON NEW JORK, 2001.

МАТЕРІАЛИ

Для виконання аудиторних завдань необхідно графітні олівці (тверді, м'які), крафтовий білий папір ф.А-2, А-3; самостійної роботи (зарисовки, начерки) – папір ф.А-4, матеріал довільний.

ЗАВДАННЯ та ОЦІНЮВАННЯ

ЗАВДАННЯ/ТЕМИ

ПЛАСТИЧНА АНАТОМІЯ. БАЗОВИЙ КУРС

Завдання:

1. Ознайомлення з літературою, коротко про історію пластичної анатомії.
2. Короткотривалий рисунок плечового поясу.
3. Короткотривалий рисунок торсу.
4. Короткотривалий рисунок верхніх і нижніх кінцівок.

Самостійна робота

Самостійну роботу студенти виконують як в аудиторіях, так й поза межами академії (онлайн), вдосконалюючи набуті навички під час лекційно-практичних занять.

ДЕДЛАЙНИ

Вчасне виконання завдань є важливою умовою цього курсу. Кінцевим терміном виконання поставлених завдань є останній тиждень семестру відповідно до графіку освітнього процесу ЛНАМ. Програмою передбачено завдання, які виносяться на поточний контроль (атестація) та підсумковий контроль, який є завершальним етапом оцінювання знань студента. За невчасне виконання попередніх завдань, студенти не можуть виконувати наступні практичні завдання, після доопрацювання яких та отримання позитивних балів, вони допускаються до заліку. Орієнтовний план є вказівкою до набуття студентом знань, умінь і практичних навичок з вибіркової дисципліни «Пластична анатомія. Базовий курс» для подальшого використання їх у творчій та професійній діяльності.

ОЦІНЮВАННЯ

Кожне завдання, виконане під час очного, змішаного чи дистанційного навчання оцінюється за чотирма критеріями. **Критерій перший: Процес** (25% від загальної оцінки). Ви були присутніми на заняттях (онлайн консультаціях), доклали зусилля до виконання поставлених завдань. **Критерій другий: Розуміння** (25% від загальної оцінки). Ви відповіли на поставлені завдання: засвоїли знання про фігуру людини, що визначаються кістковою основою – скелетом, а також м'язами, які у сукупності створюють пластику тіла та визначають характер об'єму. У роботах можна простежити застосування та розвиток отриманих в процесі навчання знань і практичних умінь. **Критерій третій: Виконання** (25% від загальної оцінки). За допомогою графічних засобів Ви змогли відобразити на площині конструкцію м'язів, їх пропорційність, покриття м'язами та об'ємність, виявити пластичність живої моделі. Досконало оволодівши конструкційною побудовою кістковою основи тіла людини, його пропорційністю і пластикою м'язів Ви підійшли до вирішення таких питань, як узагальнення, підбір головного, лаконізм, стилізація, декоративність. Таким чином, Ви продемонстрували результати навчання, передбачені цим курсом. **Критерій четвертий: Критика** (25% від загальної оцінки). Цей критерій стосується оцінювання Вашої роботи педагогом. Завдяки систематизації завдань і послідовності їх виконання було виявлено хороші показники під час заліку з основ пластичної анатомії.

Розподіл балів за завдання

Завдання	Оцінювання (максимальна к-сть балів)
<i>Весняний семестр</i>	
<i>Перше завдання</i>	15
<i>Друге завдання</i>	20
<i>Третє завдання</i>	20
<i>Четверте завдання</i>	20
<i>Самостійна робота</i>	25

Оцінювання результатів навчання студентів академії здійснюється відповідно до 100-бальної та національної шкали оцінювання, наведеної в таблиці.

90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
35-59	незадовільно з можливістю повторного підсумкового контролю
1-34	незадовільно з повторним вивченням курсу

КОНСУЛЬТАЦІЇ ТА ЕКСПОЗИЦІЯ РОБІТ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

У випадку дистанційного навчання студентів потрібно щотижня завантажувати виконані завдання на Google Classroom. Хоча консультації через застосування Telegram, Messenger, Viber є можливими, студентські роботи оцінюватимуться лише після їх завантаження у віртуальний клас.

Усі роботи, які завантажуються на Google Classroom, повинні бути розбірливими та чіткими. Сучасні смартфони дозволяють робити якісні світлинки. Краще фотографувати при денному освітленні, але у разі відсутності цифрового фотоапарата, якісне фото з телефону також є прийнятним. Після того, як зроблено світлинку роботи, необхідно її обрізати в доступному графічному редакторі (практично у кожного смартфона є така функція).

Світлину потрібно обрізати таким чином, щоб зайві предмети були усунені. Тільки після цього завантажити її на Google Disk.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН КУРСУ

Тижд. викон. завдань	Тема	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
<i>Весняний семестр</i>	ПЛАСТИЧНА АНАТОМІЯ. БАЗОВИЙ КУРС			
1	<i>Завдання:</i>	1. Ознайомлення з літературою, коротко про історію пластичної анатомії.		
2-5	2. Короткотривалий рисунок плечового поясу. <i>Матеріал: олівець. Формат: А-2. Термін виконання: 8 год.</i>	Анатомічний аналіз скелета відповідно до завдань навчального рисунку (з показом натурного скелета та анатомічних рисунків майстрів)	-Тривимірне зображення постановки. -Рисунок скелета плечового поясу. -Рисунок скелета плечового поясу, покритий м'язами. -Рисунок плечового поясу з живої моделі. (виявлення пластичності живої моделі). -Використання графічних засобів для відображення на площині конструкції кісток, їх пропорційність, покриття м'язами та об'ємність.	
6-10	3. Короткотривалий рисунок торсу. <i>Матеріал: олівець. Формат: А-2. Термін виконання: 10 год.</i>	Особливості конструктивно-пропорційної побудови торсу.	-Рисунок скелета торсу. -Рисунок скелета торсу, покритого м'язами. -Рисунок торсу з живої моделі. -Зосередження уваги студента на покритті	

10-15	4. Короткотривалий рисунок верхніх і нижніх кінцівок. <i>Матеріал: олівець.</i> <i>Формат: А-2.</i> <i>Термін виконання: 12 год.</i>	Вивчення частин людської фігури. Значення різновидів суглобів, їх рухомих функцій і зміни форми об'єму під час різних рухів.	скелета торсу м'язами та їх кріпленні. -Виявлення скелета і м'язової частини торсу на живій моделі в статиці та динаміці. -Композиційне вирішення руки (плече, передпліччя). -Компонування ноги на заданому форматі паперу: скелетне та м'язове зображення. -Рисунок скелета руки і ноги. - Рисунок скелета руки і ноги, покритого м'язами. -Рисунок руки і ноги з живої моделі. -Лінійно-конструктивний характер рисунку.	
Сесія Залік	<i>Відповідно до графіка навчального процесу на 2023-2024 н.р.</i>			

ПОЛІТИКА КУРСУ

ВІДВІДУВАННЯ

Відвідування занять є обов'язковою умовою. Ви можете пропустити 8 аудиторних годин (2 заняття протягом двох тижнів) без пояснень. Хоча я не заохочую вас до пропусків, вам не обов'язково пояснювати мотиви відсутності, ви не будете за це покарані. Якщо ви заздалегідь знаєте, що ви повинні пропустити заняття з поважних причин, будь ласка, сплануйте ці пропуски відповідно. Часткове відвідування занять (пізній прихід, ранній відхід, тривалі перерви, «сидіння» в телефоні) дорівнює ½ відсутності. За кожну відсутність, яка перевищує дозволений ліміт, ваш підсумковий бал буде знижено. Зниження підсумкової оцінки може сягати навіть 25 балів (див. рубрику про оцінювання). Якщо протягом семестру ваша відсутність перевищила присутність, ваша атестація буде під загрозою. **Ви можете виконати всі завдання, однак «провалите» курс через прогули.** Виправданими поза встановленим лімітом можуть визнаватися пропуски занять через:

- хворобу;
- події, пов'язані з діяльністю кафедри рисунку або ЛНАМ;
- юридичні зобов'язання студента.

Обов'язком студента є повідомити викладача про причини відсутності та надати супровідну документацію в деканат відповідно до правил ЛНАМ.

ЗАЛІК

Головною метою, яка ставиться перед студентами на кафедрі, є опанування певної системи знань для вирішення образотворчих і конструктивно-пластичних завдань з пластичної анатомії відповідно до цієї програми, яка надає можливість випускнику

освітнього ступеня «Бакалавр» втілювати свої творчі задуми не лише у студентських роботах, але й майбутній професійній діяльності.

Під час навчання студенти набувають практичних навичок з оволодіння анатомічним рисунком під час всебічного вивчення та виконання тематичних завдань, вчасне виконання яких є критично важливим. Обов'язком студента є реальне планування свого часу на виконання завдань, передбачених цим силабусом. Роботи, які виконані невчасно або представлені на залік із запізненням, не приймаються. Допуск до повторного складання заліку здійснюється відповідно до положення «Про порядок ліквідації академічних заборгованостей» (див. <https://bit.ly/2NQnaIn>). Винятком з цих правил можуть бути пом'якшувальні обставини, зазначені в розділі про відвідування.

ЕЛЕКТРОННІ ПРИЛАДИ

Під час занять заборонено користуватися електронними приладами. Допустимим є використання телефону або іншого електронного приладу лише в освітніх цілях, наприклад, уточнити релевантну дисципліні інформацію в інтернеті. Під час практичних занять можна відповідати на телефонні дзвінки, але за межами аудиторії. Проте вони не повинні бути довготривалими, бо викладач може розцінити таку поведінку як відсутність на заняттях.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

ЛНАМ розділяє фундаментальні цінності академічної доброчесності: **Чесність, Довіра, Справедливість, Повага та Відповідальність**. Кожен учасник освітнього процесу в ЛНАМ несе персональну відповідальність за дотримання академічної доброчесності.

порушення академічної доброчесності

Відповідно до частини 4 статті 42 Закону України «Про освіту» є такі основні види порушень академічної доброчесності: **Академічний плагіат** – «оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства». **Самоплагіат** – «оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів». **Фабрикація** – «вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі чи наукових дослідженнях». **Фальсифікація** – «свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень». **Списування** – «виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання». **Обман** – «надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування». **Хабарництво** – «надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі». **Необ'єктивне оцінювання** – «свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти». Будь які прояви академічної недоброчесної компрометують учасника освітнього процесу, знижуючи якість навчання/викладання в ЛНАМ.

Дисциплінарні заходи щодо порушників академічної доброчесності різняться в залежності від складу порушення аж до позбавлення права атестації. Детальніше про політику академічної доброчесності в ЛНАМ дивіться положення «Про запобігання порушення права інтелектуальної власності та забезпечення академічної доброчесності у навчальній, творчій, науковій та науково дослідній роботі учасників освітнього процесу ЛНАМ» за цим посиланням: (<https://bit.ly/2NQnaIn>).

покарання за порушення академічної доброчесності

На цьому курсі політика академічної доброчесності є принципово важливою. Будь-яка творча робота, яку виконали не ви, але видаєте її за власну, вважатиметься крадіжкою,

розглядатиметься академічною комісією і може мати негативні наслідки для вашого подальшого навчання. Копіювання творів мистецтва, передбачених завданнями у навчальних цілях, є допустим і не вважається порушенням доброчесності. Ви також можете використовувати твори інших художників для інтерпретацій, імпровізацій та інших маніпуляцій, але обумовлювати і пояснювати це. У кожному сумнівному випадку, де ви не впевнені щодо доброчесного використання чужого матеріалу, проконсультуйтеся щонайменше з одним викладачем.

У разі виявлених порушень до вас застосовуватимуться наступні санкції.

Перше порушення: студент отримає «0» (нуль) балів за завдання без права перескладання. Цей інцидент може спричинити повідомлення про плагіат першому проректорові та розглядатися на комісії з академічної доброчесності.

Друге порушення: студент отримає «0» (нуль) за завдання без права перескладання. Про інцидент повідомляється першому проректорові та проректорові з наукової роботи, інцидент розглядатися на комісії з академічної доброчесності. За результатами розгляду комісії студент позбавляється стипендії (якщо така надається), отримання будь-яких навчальних пільг і може бути відрахований з числа студентів.

Третє порушення: студент отримає «0» (нуль) за завдання. Про інцидент повідомляється першому проректорові та проректорові з наукової роботи, інцидент розглядатися на комісії з академічної доброчесності. За результатами розгляду комісії студент відраховується з числа студентів ЛНАМ.

Зміни в організації цього курсу задля ефективного навчання є лише правом викладача. Ці зміни, однак, не можуть стосуватися мети, цілей, результатів навчання, а також політики академічної доброчесності.
